

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
MACIEJA SZPUNARJA,
predstavljeni 10. septembra 2020¹

Zadeva C-62/19

Star Taxi App SRL
proti
Unitatea Administrativ Teritorială Municipiul București prin Primar General,
Consiliul General al Municipiului București,
ob udeležbi
IB,
Camera Națională a Taximetriștilor din România,
D'Artex Star SRL,
Auto Cobălcescu SRL,
Cristaxi Service SRL

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Tribunalul București (okrožno sodišče v Bukarešti, Romunija))

„Predhodno odločanje – Direktiva (EU) 2015/1535 – Člen 1(1)(b) – Pojem ‚storitev informacijske družbe‘ – Storitve zagotavljanja neposredne komunikacije med strankami taksijev in vozniki taksijev – Storitve centrov za rezerviranje taksijev, ki so obvezne za taksije pooblaščenih prevoznikov – Člen 1(1)(e) – Predpis o storitvah – Obveznost obvestitve – Direktiva 2000/31/ES – Člen 4 – Sistem predhodne izdaje dovoljenj – Sistemi dovoljenj, ki niso posebej in izključno namenjeni storitvam informacijske družbe – Direktiva 2006/123/ES – Člena 9 in 10 – Sistemi dovoljenj za storitvene dejavnosti“

Uvod

1. Zakonodaja Unije določa posebna pravila za posebno kategorijo storitev, in sicer za tako imenovane storitve „informacijske družbe“, torej za storitve, ki se na daljavo zagotavljajo elektronsko ali preprosteje, v glavnem prek interneta. Za take storitve v pravu Unije velja načelo vzajemnega priznavanja med državami članicami in nekatere možnosti ustanavljanja v izvornih državah članicah ponudnikov.

2. Ni pa vedno preprosto razločevati med storitvijo informacijske družbe in „klasično“ storitvijo, če gre za kompleksno storitev, sestavljeno iz raznolikih storitev. To velja tudi za storitve mestnega prometa, pri katerih se rezervacija prevoza opravi elektronsko. Sodišče je v zvezi s takim razločevanjem v konkretnih okoliščinah že dalo nekatere usmeritve.² Vendar te usmeritve ne veljajo nujno za drugačne okoliščine.

¹ Jezik izvirnika: francoščina.

² Sodba z dne 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981).

3. Drugi vidik težav se pojavi, kadar nacionalna pravila urejajo „klasične“ storitve, ki so enakega gospodarskega značaja kot storitve informacijske družbe. Pri tem je treba ugotoviti, v kolikšnem obsegu in po potrebi pod kakšnimi pogoji pravo Unije omogoča uporabo navedenih pravil za to drugo kategorijo storitev. Dodatna težava nastane, če obstaja dvom o tem, ali se pravila, ki urejajo „klasične“ storitve, glede na specifičnost ali inovativnost storitev informacijske družbe sploh lahko uporabljajo za take storitve.³

4. Vsa ta vprašanja se postavljajo v tej zadevi, ki daje Sodišču priložnost, da podrobneje pojasni svojo sodno prakso na tem področju.

Pravni okvir

Pravo Unije

5. Člen 2, točka (a), Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju)⁴ določa:

„Za namene te direktive imajo posamezni izrazi, uporabljeni v tej direktivi, naslednji pomen:

(a) ‚storitve informacijske družbe‘: storitve v smislu člena 1(2) Direktive 98/34/ES, spremenjene z Direktivo 98/48/ES⁵;“

6. Člen 4 te direktive določa:

„1. Države članice zagotovijo, da se začetek in izvajanje dejavnosti ponudnika storitev informacijske družbe ne sme pogojevati s predhodnim dovoljenjem ali drugo zahtevo enakega učinka.

2. Odstavek 1 ne posega v dovoljenja, ki se ne nanašajo posebej in izključno na storitve informacijske družbe [...]“

7. Člen 2(1) in (2)(d) Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu⁶ določa:

„1. Ta direktiva se uporablja za storitve, ki jih opravljajo ponudniki s sedežem v državi članici.

2. Ta direktiva se ne uporablja za naslednje dejavnosti:

[...]

(d) storitve na področju prevoza, vključno s pristaniškimi storitvami, ki jih zajema področje uporabe naslova [VI] Pogodbe [DEU];

[...]“.

3 Glej v zvezi s podobnim dvomom sodbo z dne 19. decembra 2019, AIRBNB Ireland (C-390/18, EU:C:2019:1112, točke od 28 do 31), in moje sklepne predloge v tej zadevi (C-390/18, EU:C:2019:336, točke od 93 do 99).

4 UL 2000, L 178, str. 1.

5 Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov o storitvah informacijske družbe (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 20, str. 337), kakor je bila spremenjena z Direktivo 98/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. julija 1998 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 21, str. 8).

6 UL 2006, L 376, str. 36.

8. Člen 3(1), prvi stavek, navedene direktive določa:

„V primeru nasprotij med določbami te direktive in drugimi akti Skupnosti, ki urejajo posebne vidike začetka opravljanja in opravljanja storitvene dejavnosti na posebnih področjih ali za posebne poklice, imajo prednost določbe drugih aktov Skupnosti, ki se uporabljajo na teh posebnih področjih ali za posebne poklice.“

9. Člen 9(1) navedene direktive določa:

„1. Države članice začetka opravljanja ali opravljanje storitvene dejavnosti ne pogojujejo s sistemom dovoljenj, razen če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) sistem dovoljenj zadevnega ponudnika ne diskriminira;
- (b) potreba po sistemu dovoljenj je utemeljena s pomembnimi razlogi, ki se nanašajo na javni interes;
- (c) zastavljenega cilja ni mogoče doseči z manj omejevalnim ukrepom, zlasti ker bi bil naknadni pregled prepozen, da bi bil lahko resnično učinkovit.“

10. Nazadnje, člen 10(1) in (2) te direktive določa:

„1. Sistemi dovoljenj temeljijo na merilih, ki pristojnim organom preprečujejo, da bi samovoljno izvrševali pooblastilo za ocenjevanje.

2. Merila iz odstavka 1 so:

- (a) nediskriminatorna,
- (b) objektivno utemeljena s pomembnimi razlogi, ki se nanašajo na javni interes,
- (c) sorazmerna s ciljem navedenega javnega pomena,
- (d) jasna in nedvoumna,
- (e) objektivna,
- (f) vnaprej objavljena,
- (g) pregledna in dostopna.“

11. Člen 1(1) Direktive (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe⁷ določa:

„1. V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[...]

- (b) ‚storitev‘ pomeni katero koli storitev informacijske družbe ali katero koli storitev, ki se običajno opravi odplačno, na daljavo, elektronsko in na posamezno zahtevo prejemnika storitev.

⁷ UL 2015, L 241, str. 1.

Za namene te opredelitve:

- (i) ‚na daljavo‘ pomeni, da se storitev opravi, ne da bi bile stranke sočasno navzoče;
- (ii) ‚elektronsko‘ pomeni, da se storitev pošlje na začetnem kraju in sprejme na cilju z elektronsko opremo za obdelavo (skupaj z digitalnim zgoščevanjem) in shranjevanje podatkov ter se v celoti prenaša, pošilja in sprejema po žici, radijsko, z optičnimi ali drugimi elektromagnetnimi sredstvi;
- (iii) ‚na zahtevo prejemnika storitev‘ pomeni, da se storitev opravi s prenosom podatkov na posamezno zahtevo.

Okvirni seznam storitev, ki jih ta opredelitev ne zajema, je določen v Prilogi I;

[...]

- (e) ‚predpis o storitvah‘ pomeni splošno zahtevo v zvezi z začetkom in nadaljevanjem storitvenih dejavnosti v smislu točke (b), zlasti določbe, ki se nanašajo na dobavitelja storitev, storitve in prejemnika storitve, razen vseh pravil, ki niso posebej namenjena storitvam, opredeljenim v navedeni točki.

Za namene te opredelitve se:

- (i) šteje, da je pravilo posebej namenjeno storitvam informacijske družbe, kadar je, ob upoštevanju razlogov za njegovo sprejetje in njegovega normodajnega dela, poseben namen in predmet vseh ali nekaterih določb pravila urediti take storitve jasno in z določenim ciljem;
- (ii) ne šteje, da je pravilo posebej namenjeno storitvam informacijske družbe, če vpliva na takšne storitve le posredno ali postransko;
- (f) ‚tehnični predpis‘ pomeni tehnične specifikacije in druge zahteve ali pravila o storitvah, vključno z relevantnimi upravnimi določbami, katerih upoštevanje je pravno ali dejansko obvezno pri trženju, opravljanju storitve, ustanovitvi izvajalca storitve ali uporabi v državi članici ali njenem večjem delu, kot tudi zakoni, predpisi ali upravnimi določbami držav članic, razen tistih, ki so določeni v členu 7 in prepovedujejo izdelavo, uvoz, trženje ali uporabo proizvoda ali ki prepovedujejo opravljanje ali uporabo storitve ali ustanovitev dobavitelja storitve.

[...]

Sem sodijo tehnični predpisi, ki jih določijo organi, ki jih imenujejo države članice in so vključeni na seznam, ki ga sestavi in po potrebi posodablja Komisija, v okviru odbora iz člena 2.

[...]“.

12. Člen 5(1), prvi pododstavek, te direktive določa:

„Države članice ob upoštevanju člena 7 takoj sporočijo Komisiji vsak osnutek tehničnega predpisa, razen kadar gre le za prenos celotnega besedila mednarodnega ali evropskega standarda, kadar zadostujejo informacije glede ustreznega standarda. Komisiji navedejo tudi razloge, na podlagi katerih je sprejetje takšnega tehničnega predpisa potrebno, če ti razlogi niso že jasno razvidni v osnutku.“

13. Nazadnje, člen 10 navedene direktive določa:

„Direktiva 98/34/ES, kakor je bila spremenjena z akti iz dela A Priloge III k tej direktivi, se razveljavi, brez poseganja v obveznosti držav članic glede rokov za prenos v nacionalno pravo direktiv, navedenih v delu B Priloge III k razveljavljeni direktivi in v delu B Priloge III k tej direktivi.

Sklicevanja na razveljavljeno direktivo se štejejo kot sklicevanja na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge IV.“

Romunsko pravo

14. Člen 1a(j) in člen 15 Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere (zakon št. 38/2003 o prevozu s storitvijo taksi službe in storitvijo najema) z dne 20. januarja 2003⁸ (v nadaljevanju: zakon št. 38/2003) določata:

„Člen 1a

[...]

(j) posredovanje taksi službe (v nadaljevanju: posredovanje): dejavnost, povezana s prevozom s taksijem, ki vključuje sprejemanje naročil strank prek telefona ali drugih sredstev in posredovanje teh naročil voznikom taksijev prek radijske postaje;

[...]

Člen 15

1. Dejavnost posredovanja taksi službe lahko izključno v mejah lokalne skupnosti, za katero je bilo izdano dovoljenje, opravlja pravna oseba (v nadaljevanju: rezervacijski center) z dovoljenjem pristojnega organa v skladu s tem zakonom.

2. Dovoljenje za posredovanja taksi službe se lahko pridobi s predložitvijo teh dokazil:

- (a) kopije potrdila o registraciji, ki ga je izdal sodni register;
- (b) častne izjave upravljavca prevoza s taksijem ali storitvijo najema vozil, da ima rezervacijski center na voljo potrebna tehnična sredstva, radijski oddajnik, varno radijsko frekvenco, pooblaščen osebje in potrebne prostore;
- (c) kopije potrdila organa, pristojnega za komunikacije, da so zaposleni v rezervacijskem centru taksi službe radiokomunikacijski operaterji;
- (d) kopije licence pristojnega organa za uporabo radijskih frekvenc.

[...]

5. Pooblaščen prevozniki, ki opravljajo storitve taksi službe, so v skladu s tem zakonom vključeni v rezervacijski center na podlagi pogodbe o posredovanju, sklenjene s tem centrom pod nediskriminatornimi pogoji.

⁸ Monitorul Oficial al României, del I, št. 45 z dne 28. januarja 2003.

6. Storitve posredovanja so obvezne za vse taksije pooblaščenih prevoznikov, ki opravljajo dejavnost v določeni lokalni skupnosti, z izjemo lokalnih skupnosti, v katerih je bilo izdanih manj kot 100 licenc za taksi, kjer je ta storitev izbirna.

[...]

8. Pogodbe o posredovanju taksi službe s pooblaščenimi prevozniki morajo vsebovati določbe o obveznostih strank glede spoštovanja predpisov o kakovosti in zakonitosti opravljene storitve ter dogovorjenem ceniku za relacije.

9. Taksiji, ki uporabljajo rezervacijski center, lahko za storitve prevoza uporabljajo enoten cenik ali različen cenik glede na kategorijo vozil v skladu s pogodbo o posredovanju.

10. Rezervacijski center pooblaščenim prevoznikom na podlagi pogodbe o najemu, sklenjene pod nediskriminatornimi pogoji, zagotovi radijske sprejemnike, s katerimi opremijo taksije.“

15. V občini Bukarešta (Romunija) storitve prevoza s taksijem ureja Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr. 178/2008 privind aprobarea Regulamentului-cadru, a Caietului de sarcini și a contractului de atribuire în gestiune delegată pentru organizarea și executarea serviciului public de transport local în regim de taxi (sklep mestnega sveta občine Bukarešta št. 178/2008 o potrditvi okvirne uredbe, razpisne dokumentacije in pogodbe o podelitvi koncesije za organizacijo in opravljanje javne storitve lokalnega prevoza s taksi službo) z dne 21. aprila 2008 (v nadaljevanju: sklep št. 178/2008). Člen 21(1) priloge 1 k navedenemu sklepu je prvotno določal:

„V občini Bukarešta so storitve posredovanja obvezne za vse taksije pooblaščenih prevoznikov, opravljajo pa jih lahko samo rezervacijski centri, ki jih je odobril organ, pristojen za izdajo dovoljenj v občini Bukarešta, pod pogoji, ki stranki zagotavljajo možnost uporabe teh storitev po telefonu ali na druge načine prek rezervacijskih centrov.“

16. Sklep št. 178/2008 je bil spremenjen s Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr. 626/19.12.2017 pentru modificarea și completarea Hotărârii Consiliului General al Municipiului București nr. 178/2008 privind aprobarea Regulamentului-cadru, a caietului de sarcini și a contractului de atribuire în gestiune delegată pentru organizarea și executarea serviciului public de transport local în regim de taxi (sklep mestnega sveta občine Bukarešta št. 626/19.12.2017 o spremembi in dopolnitvi sklepa št. 178/2008) z dne 19. decembra 2017 (v nadaljevanju: sklep št. 626/2017).

17. Člen 3 Priloge 1 k spremenjenemu sklepu št. 178/2008, ki izhaja iz člena I sklepa št. 626/2017, določa:

„Izrazi in pojmi, uporabljeni in opredeljeni v zakonu št. 38/2003, imajo v tem sklepu enak pomen in v tej okvirni uredbi pomenijo:

[...]

Ia) posredovanje z drugimi sredstvi: dejavnost, ki jo izvaja rezervacijski center, ki ga pristojni organ pooblasti za sprejemanje naročil strank z uporabo računalniške aplikacije ali naročil, ki se oddajo na spletnem mestu pooblaščenega rezervacijskega centra, in za posredovanje teh naročil voznikom taksija prek radijskega sprejemnika.

Ib) elektronska aplikacija: programska oprema, ki je nameščena in deluje na mobilni ali fiksni napravi ter je v izključni lasti pooblaščenega rezervacijskega centra, po katerem se imenuje.

[...]“

18. Člen 21 Priloge 1 k spremenjenemu sklepu št. 178/2008, ki izhaja iz členov II in III sklepa št. 626/2017, določa:

„1. V občini Bukarešta so storitve posredovanja obvezne za vse taksije pooblaščenih prevoznikov in jih lahko opravljajo samo rezervacijski centri, ki jih je odobril organ občine Bukarešta, pristojen za izdajo dovoljenj, in sicer pod pogoji, ki stranki omogočajo uporabo teh storitev po telefonu ali na druge načine, vključno s spletnimi aplikacijami, ki morajo vsebovati ime rezervacijskega centra, navedenega v dovoljenju za posredovanje, ki ga je izdal organ občine Bukarešta, pristojen za izdajo dovoljenj.

[...]

3a. Storitve posredovanja so obvezne za vse taksije pooblaščenih prevoznikov, ki opravljajo dejavnost prevoza s taksijem v občini Bukarešta, in jih lahko opravljajo le rezervacijski centri, ki jih je odobril organ, pristojen za izdajo dovoljenj v občini Bukarešta, pod pogoji, ki stranki zagotavljajo možnost, da te storitve uporabi po telefonu ali drugih sredstvih (elektronske aplikacije, naročila prek spletnega mesta rezervacijskega centra), in da jih posreduje voznikom prek radijskega sprejemnika.“

19. Člen 41(2a) Priloge 1 k temu spremenjenemu sklepu, ki izhaja iz člena IV sklepa št. 626/2017, določa, da imajo vozniki taksijev pri opravljanju dejavnosti taksi službe zlasti obveznost, da med opravljanjem storitve prevoza ne uporabljajo mobilnih telefonov ali drugih mobilnih naprav.

20. Člen 59(6a) Priloge 1 k navedenemu spremenjenemu sklepu, ki izhaja iz člena V sklepa št. 626/2017, določa:

„Nespoštovanje obveznosti iz člena 21(3a), ki veljajo za vse podobne dejavnosti ne glede na način in okolje opravljanja ter katerih posledica je povezovanje nepooblaščenega voznika ali taksi prevoznika, pooblaščenega za prevoz oseb ali skupin oseb v občini Bukarešta, se kaznuje z globo od 4500 do 5000 [romunskih levov (RON) (med približno 929 in 1032 EUR)].“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

21. S.C. Star Taxi App SRL (v nadaljevanju: Star Taxi App), družba romunskega prava s sedežem v Bukarešti, upravlja aplikacijo za pametni telefon, ki uporabnike storitve taksi službe povezuje neposredno z vozniki taksijev.

22. Ta aplikacija omogoča iskanje, na podlagi katerega se prikaže seznam razpoložljivih voznikov taksijev za prevoz. Stranka lahko torej prosto izbere določenega voznika. Družba Star Taxi App ne posreduje naročil voznikom taksija in ne določa cene prevoza, ki jo stranka po opravljenem prevozu plača neposredno vozniku taksija.

23. Družba Star Taxi App sklepa pogodbe o opravljanju storitev neposredno z vozniki taksijev, ki imajo dovoljenje in licenco za opravljanje storitev prevoza s taksi službo, sama pa jih ni izbrala niti niso pri njej zaposleni. Te pogodbe določajo, da se navedenim voznikom za mesečni znesek, ki ga plačajo družbi Star Taxi App, zagotovi dostop do elektronske aplikacije, pametni telefon, na katerem je nameščena aplikacija, in kartica SIM z omejenim prenosom podatkov za uporabo aplikacije. Poleg tega navedena družba ne izvaja nadzora niti nad kakovostjo vozil in voznikov niti nad ravnanjem voznikov.

24. Mestni svet občine Bukarešta je 19. decembra 2017 sprejel sklep št. 626/2017, s katerim je obseg obvezne pridobitve dovoljenja za tako imenovano dejavnost „posredovanja“ razširil na upravljavce elektronskih aplikacij, kakršna je družba Star Taxi App. Družbi Star Taxi App je bila zaradi kršitve te ureditve naložena globa v višini 4500 RON (približno 929 EUR).

25. Ker je družba Star Taxi App menila, da je njena dejavnost storitev informacijske družbe, za katero se uporablja načelo izključitve predhodnega dovoljenja iz člena 4(1) Direktive 2000/31, je vložila predhodno upravno pritožbo, s katero je predlagala odpravo sklepa št. 626/2017. Ta predlog je bil zavrnjen, ker je izpodbijana ureditev postala nujna zaradi znatnega obsega ugotovljene nezakonite uporabe načinov sprejemanja naročil, ki so jih izvajali nepooblaščen pravn subjekti, in ker z njo ni kršena svoboda opravljanja elektronskih storitev, ker ureja storitev posredovanja v zvezi z dejavnostjo prevoza potnikov s taksijem.

26. Družba Star Taxi App je zato pri Tribunalul București (okrožno sodišče v Bukarešti) vložila tožbo za razglasitev ničnosti sklepa št. 626/2017.

27. V teh okoliščinah je Tribunalul București (okrožno sodišče v Bukarešti, Romunija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

- „1) Ali je treba določbe Direktive [98/34] (člen 1(2)), kakor je bila spremenjena z Direktivo [98/48], in Direktive [2000/31] (člen 2, točka (a)), v skladu s katerimi storitev informacijske družbe pomeni ‚storitev [...], ki se [...] opravi odplačno, na daljavo, elektronsko in na zahtevo prejemnika storitev‘, razlagati tako, da je treba dejavnost, kakršna je ta, ki jo opravlja družba Star Taxi App (to je storitev, ki vključuje neposredno povezovanje strank z vozniki taksijev prek elektronske aplikacije), šteti za posebno storitev informacijske družbe in sodelovalnega gospodarstva (glede na to, da družba Star Taxi App ne izpolnjuje meril, ki veljajo za prevoznike in ki jih je Sodišče v zvezi z družbo Uber upoštevalo v točki 39 sodbe z dne 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi, C-434/15, EU:C:2017:981)?
- 2) Če bi se [storitev] družbe Star Taxi App štela za storitev informacijske družbe, ali določbe člena 4 Direktive 2000/31/ES, členov 9, 10 in 16 Direktive 2006/123/ES ter člena 56 PDEU povzročijo, da se za dejavnost, ki jo opravlja družba Star Taxi App, uporablja načelo svobode opravljanja storitev, in ali navedene določbe v primeru pritrilnega odgovora nasprotujejo ureditvi, kakršna je tista iz členov I, II, III, IV in V [sklepa št. 626/2017]?
- 3) Če se za storitev, ki jo opravlja družba Star Taxi App, uporablja Direktiva 2000/31, ali omejitve države članice glede svobode opravljanja elektronske storitve, tako da je za opravljanje storitve potrebno dovoljenje ali licenca, pomenijo veljavne ukrepe, ki pomenijo izjeme od člena 3(2) v skladu s členom 3(4) Direktive 2000/31?
- 4) Ali člen 5 Direktive [2015/1535] nasprotuje sprejetju ureditve, kakršna je tista iz členov I, II, III, IV in V [sklepa št. 626/2017], brez predhodne priglasitve Evropski komisiji?“

28. Sodišče je predlog za sprejetje predhodne odločbe prejelo 29. januarja 2019. Pisna stališča so predložile družba Star Taxi App, Unitatea Administrativ Teritorială Municipiul București prin Primar General (lokalna upravna enota v Bukarešti, v nadaljevanju: občina Bukarešta), nizozemska vlada in Komisija. Družba Star Taxi App in Komisija sta tudi pisno odgovorili na vprašanja, ki jih je postavilo Sodišče, ki je zaradi tveganj, povezanih s pandemijo Covid-19, sklenilo, da bo odločilo brez obravnave.

Analiza

29. Predložitveno sodišče je postavilo štiri vprašanja za predhodno odločanje, ki se nanašajo na razlago več določb prava Unije v okoliščinah iz postopka v glavni stvari. Ta vprašanja bom analiziral po vrstnem redu, kakor so bila postavljena, pri čemer bom drugo in tretje vprašanje obravnaval skupaj. Ne glede na to pa je treba ugotoviti, da se za položaj, kakršen je v postopku v glavni stvari, ne uporabljajo vse določbe prava Unije, ki jih navaja predložitveno sodišče. Zato je treba postavljena vprašanja preoblikovati.

Prvo vprašanje za predhodno odločanje

Uvodne ugotovitve

30. Predložitveno sodišče se najprej v prvem vprašanju za predhodno odločanje sklicuje na člen 1(2) Direktive 98/34, kakor je bila spremenjena z Direktivo 98/48. Direktiva 98/34 pa je bila pred datumom sprejetja sklepa št. 626/2017 razveljavljena in nadomeščena z Direktivo 2015/1535. V skladu s členom 10, drugi odstavek, Direktive 2015/1535 se sklicevanja na razveljavljeno direktivo štejejo za sklicevanja na Direktivo 2015/1535.

31. Dalje, kot je Komisija pravilno navedla v svojem stališču, pojem „sodelovalna ekonomija“ v pravu Unije nima pravnega pomena, saj to pravo samo priznava poseben status storitvam informacijske družbe.

32. Zato predložitveno sodišče s prvim vprašanjem za predhodno odločanje v bistvu sprašuje, ali je treba člen 2, točka (a), Direktive 2000/31 v povezavi s členom 1(1)(b) Direktive 2015/1535 razlagati tako, da „storitev informacijske družbe“ pomeni storitev, s katero se prek elektronske aplikacije neposredno povezujejo stranke in vozniki taksijev.

Člen 1(1)(b) Direktive 2015/1535

33. Naj spomnim, da člen 2, točka (a), Direktive 2000/31 opredeljuje storitev informacijske družbe s sklicevanjem na člen 1(1)(b) Direktive 2015/1535.

34. V skladu z zadnjemavedeno določbo storitev informacijske družbe pomeni „katero koli storitev informacijske družbe ali katero koli storitev, ki se običajno opravi odplačno, na daljavo, elektronsko in na posamezno zahtevo prejemnika storitev“. Opredeljeni so tudi tam navedeni izrazi. Med drugim elektronsko pomeni, da se „storitev pošlje na začetnem kraju in sprejme na cilju z elektronsko opremo za predelavo [...] in shranjevanje podatkov ter se v celoti prenaša, pošilja in sprejema po žici, radijsko, z optičnimi ali drugimi elektromagnetnimi sredstvi“.

35. Storitev, kakršno zagotavlja družba Star Taxi App, nedvomno ustreza zgoraj navedeni opredelitvi.

36. Storitev se namreč, prvič, opravlja odplačno, ker vozniki taksijev plačujejo pristojbino za njeno uporabo. Čeprav je uporaba za potnike brezplačna, jih je treba prav tako obravnavati kot prejemnike storitve. To ne pomeni, da storitev, ki jo opravlja družba Star Taxi App, ni odplačna. Zadostuje namreč, da je storitev plačljiva za eno kategorijo uporabnikov, v tem primeru za voznike taksijev.⁹

37. Drugič, storitev se opravlja na daljavo, saj se ne zahteva sočasna prisotnost ponudnika storitev (Star Taxi App) in prejemnikov (voznikov in potnikov). Seveda je sočasna prisotnost obeh navedenih kategorij uporabnikov storitve nepogrešljiva pri poznejšem opravljanju storitve prevoza. Vendar se navedena storitev kljub temu razlikuje od storitve povezovanja, ki se obravnava v tej zadevi.

38. Tretjič, storitev iz obravnavane zadeve se opravlja tudi na posamično zahtevo prejemnika storitve. Natančneje, nujna je sočasna zahteva obeh naslovnikov, in sicer voznika, ko je povezan s storitvijo, in potnika, ki želi pridobiti informacije o razpoložljivih voznikih.

⁹ Glej v tem smislu sodbo z dne 19. decembra 2019, AIRBNB Ireland (C-390/18, EU:C:2019:1112, točka 46).

39. Nazadnje, četrtič, storitev se zagotavlja elektronsko. Deluje namreč prek aplikacije, to je programske opreme za pametne telefone, torej elektronske opreme za obdelavo in shranjevanje podatkov. Prenaša se prek mobilne telefonije ali na drug način dostopa do interneta, torej prek elektronskih komunikacijskih sredstev.

40. Res je, da v skladu z informacijami predložitvenega sodišča družba Star Taxi App voznikom taksijev daje na voljo tudi pametne telefone, na katerih je nameščena aplikacija, da lahko uporabljajo zadevno storitev. Ta element storitve se ne opravlja niti na daljavo niti elektronsko in torej ne ustreza zgoraj navedeni opredelitvi. Vendar je to dajanje na voljo pomožni element storitve, katere cilj je olajšati glavno storitev povezovanja voznikov s potniki. Ta element zato ne posega v to, da je dejavnost družbe Star Taxi App po naravi storitev, ki se opravlja na daljavo.

41. Zato je treba šteti, da dejavnost, kakršna je tista družbe Star Taxi App, ustreza opredelitvi „storitev informacijske družbe“ v smislu člena 1(1)(b) Direktive 2015/1535.¹⁰

Sodba Asociación Profesional Elite Taxi

42. Iz sodne prakse Sodišča kljub temu izhaja, da v nekaterih okoliščinah ni mogoče šteti, da je storitev zajeta s pojmom „storitev informacijske družbe“, čeprav ima ta storitev vsaj glede dela storitev, ki jo tvorijo, značilnosti, ki jih vsebuje opredelitev iz člena 1(1)(b) Direktive 2015/1535.¹¹

43. To velja zlasti takrat, kadar je storitev, ki se opravlja elektronsko, neločljivo povezana z drugo storitvijo, ki je glavna storitev in se ne opravlja elektronsko, kot je storitev prevoza.¹²

44. Po mnenju Sodišča je za to neločljivo povezanost značilno, da ponudnik storitve, ki se opravlja elektronsko, nadzira bistvene vidike druge storitve, vključno z izborom¹³ izvajalcev te druge storitve.¹⁴

45. Zdi pa se, da je položaj pri storitvi, kakršno zagotavlja družba Star Taxi App, drugačen. Prvič, družbi Star Taxi App ni treba zaposliti voznikov taksija, ker imajo ti dovoljenja in potrebna sredstva za opravljanje storitev mestnega prevoza. Družba Star Taxi App jim svojo storitev ponuja zgolj kot dopolnilo, kar omogoča večjo učinkovitost njihovih storitev. Po mnenju družbe Star Taxi App vozniki taksijev niso sodelavci, kot so Uberjevi vozniki, ampak stranke, z drugimi besedami prejemniki storitve. Drugič, družba Star Taxi App ne izvaja niti nadzora niti odločilnega vpliva na pogoje opravljanja storitev prevoza s strani voznikov taksijev, ki te pogoje svobodno določajo v mejah, ki jih morebiti določa veljavna ureditev.¹⁵

46. Zato se ne strinjam z mnenjem občine Bukarešta, da je položaj iz spora o glavni stvari primerljiv s položajem v zadevi, v kateri je bila izdana sodba Asociación Profesional Elite Taxi¹⁶.

47. Res je, da je storitev družbe Star Taxi App pomožna v primerjavi s storitvami prevoza s taksijem in je od teh storitev gospodarsko odvisna, saj brez teh storitev ne bi imela smisla.

¹⁰ Glej v tem smislu tudi sodbo z dne 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981, točka 35).

¹¹ Sodba z dne 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981, točke od 38 do 42).

¹² Glej v tem smislu sodbo z dne 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981, izrek).

¹³ Čeprav Sodišče ni uporabilo izraza „zaposlitev“ – verjetno zato, da ne bi zašlo v polemiko glede statusa voznikov Uberja z vidika delovnega prava – je treba pojem „izbor“ razumeti v tem smislu.

¹⁴ Sodba z dne 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981, točka 39).

¹⁵ Občina Bukarešta v svojem stališču trdi, da je družba Star Taxi App s 1. februarjem 2018 uvedla nove storitve, ki omogočajo plačilo prevoza z bančno kartico, in določila najnižjo ceno posamezne vožnje. Vendar družba Star Taxi App tej trditvi v odgovoru na izrecno vprašanje Sodišča v zvezi s tem močno nasprotuje. Gre torej za dejstvo, ki v okviru postopka v glavni stvari ni bilo dokazano. Vsekakor se ne zdi, da bi te dodatne storitve lahko spremenile splošno presojo dejavnosti družbe Star Taxi App (glej v tem smislu sodbo z dne 19. decembra 2019, AIRBNB Ireland (C-390/18, EU:C:2019:1112, točke od 58 do 64).

¹⁶ Sodba z dne 20. decembra 2017 (C-434/15, EU:C:2017:981).

48. Vendar je ta odvisnost povsem drugačna od tiste, ki je značilna za razmerje med operaterjem aplikacije UberPop in vozniki, ki poslujejo v okviru te aplikacije. Družba Uber je namreč morala za to, da je lahko prek navedene aplikacije zagotavljala svoje storitve posredovanja, na novo ustvariti prej neobstoječo ustrezno prevozno storitev, ki jo opravljajo nepoklicni vozniki, in posledično organizirati njeno splošno delovanje.¹⁷ Zato aplikacija UberPop ni mogla delovati brez storitev voznikov, ti pa teh storitev niso mogli ekonomsko smiselno opravljati brez navedene aplikacije. Zato gospodarski model in poslovna strategija družbe Uber zahtevata, da ta družba določi bistvene pogoje za storitev prevoza, predvsem ceno, s tem pa *de facto*, čeprav posredno, postane ponudnik storitve.¹⁸

49. Nasprotno pa se storitev, ki jo opravlja družba Star Taxi App, navezuje na že obstoječo in organizirano storitev prevoza s taksijem. Vloga družbe Star Taxi App je omejena na vlogo zunanega izvajalca pomožne storitve, ki je koristna, vendar ni bistvena za učinkovitost glavne storitve, ki je dejavnost prevoza. Čeprav je torej storitev, ki jo zagotavlja družba Star Taxi App, ekonomsko odvisna od prevozne storitve, pa je lahko funkcionalno neodvisna in jo lahko opravlja ponudnik, ločen od ponudnikov prevoznih storitev. Ti storitvi torej nista neločljivo povezani v smislu sodne prakse Sodišča, navedene v prejšnji točki.¹⁹

50. Občina Bukarešta trdi, da je treba storitev družbe Star Taxi App obravnavati kot sestavni del storitve prevoza s taksijem, saj nacionalna zakonodaja tako storitev opredeljuje kot „storitev posredovanja“, ki je obvezna za vse ponudnike prevoza s taksijem.

51. V zvezi s tem zadostuje ugotoviti, da lahko države članice v okviru ureditve prevoznih storitev od prevoznikov zahtevajo uporabo drugih storitev, vključno s storitvami informacijske družbe. Vendar zadnje navedene storitve zaradi te zahteve ne morejo biti izvzete iz ureditve po Direktivi 2000/31, navedene države članice pa se ne morejo izogniti obveznostim, ki iz nje izhajajo.

Odgovor na prvo vprašanje za predhodno odločanje

52. Storitve posredovanja med poklicnimi vozniki taksijev in potniki prek aplikacije za pametni telefon, kakršna je ta, ki jo zagotavlja družba Star Taxi App, ima torej značilnosti storitve informacijske družbe v smislu člena 1(1)(b) Direktive 2015/1535, ni pa neločljivo povezana s storitvijo prevoza v smislu zgoraj navedene sodne prakse Sodišča²⁰.

53. Zato predlagam, da se na prvo vprašanje za predhodno odločanje odgovori, da je treba člen 2, točka (a), Direktive 2000/31 v povezavi s členom 1(1)(b) Direktive 2015/1535 razlagati tako, da je storitev, s katero se stranke in vozniki taksijev neposredno povežejo prek elektronske aplikacije, storitev informacijske družbe, kadar ni neločljivo povezana s storitvijo prevoza s taksijem, tako da ni njen sestavni del v smislu sodbe Asociación Profesional Elite Taxi²¹.

17 To je Sodišče ugotovilo v točki 38 sodbe z dne 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981). V zvezi s povezavo med oblikovanjem ponudbe storitev in izvajanjem nadzora nad temi storitvami glej tudi moje sklepne predloge v zadevi AIRBNB Ireland (C-390/18, EU:C:2019:336, točki 64 in 65).

18 Za podrobnejši opis delovanja družbe Uber se sklicujem na svoje sklepne predloge v zadevi Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:364).

19 Glej v tem smislu sodbo z dne 19. decembra 2019, AIRBNB Ireland (C-390/18, EU:C:2019:1112, točka 55), in moje sklepne predloge v navedeni zadevi (C-390/18, EU:C:2019:336, točke od 57 do 59).

20 Sodba z dne 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981).

21 Sodba z dne 20. decembra 2017 (C-434/15, EU:C:2017:981).

Drugo in tretje vprašanje za predhodno odločanje

54. Predložitveno sodišče z drugim in tretjim vprašanjem za predhodno odločanje prosi Sodišče za presojo sklepa št. 626/2017 na podlagi členov 3 in 4 Direktive 2000/31, členov 9, 10 in 16 Direktive 2006/123 ter člena 56 PDEU. Ti vprašanji bom analiziral glede na vsak navedeni normativni akt, začel pa bom z aktom, ki vsebuje določbe, ki najbolj konkretno zadevajo storitve informacijske družbe, torej Direktivo 2000/31.

Direktiva 2000/31

55. Predložitveno sodišče z drugim in tretjim vprašanjem za predhodno odločanje v bistvu sprašuje, ali je treba člena 3 in 4 Direktive 2000/31 razlagati tako, da nasprotujeta ureditvi države članice, ki – tako kot sklep št. 178/2008, kakor je bil spremenjen s sklepom št. 626/2017 – za storitve elektronskega posredovanja med vozniki taksijev in potencialnimi potniki določa enako zahtevo po pridobitvi dovoljenja, ki velja za izvajalce storitev „posredovanja“ taksijev z drugimi sredstvi, zlasti prek radia.

– Člen 3 Direktive 2000/31

56. Najprej je treba ugotoviti, da ker je družba Star Taxi App družba romunskega prava s sedežem v Bukarešti, je spor o glavni stvari omejen na eno samo državo članico.

57. Člen 3(1) Direktive 2000/31 pa od držav članic zahteva samo to, da zagotovijo, da so storitve informacijske družbe ponudnikov, ki poslujejo na njihovem ozemlju, skladne z veljavnimi nacionalnimi določbami, ki spadajo na koordinirano področje, kot je opredeljeno v členu 2, točka (h), navedene direktive. Dalje, člen 3(2) navedene direktive državam članicam načeloma prepoveduje omejevanje svobode zagotavljanja storitev informacijske družbe iz druge države članice, člen 3(4) navedene direktive pa uvaja izjeme od te prepovedi.

58. Člen 3 Direktive 2000/31 torej določa neke vrste načelo medsebojnega priznavanja storitev informacijske družbe med državami članicami. Iz tega izhaja, da se ta člen ne uporablja za položaj ponudnika storitve informacijske družbe v njegovi matični državi članici. Zato se člen 3 Direktive 2000/31 ne uporablja za spor v glavni stvari.

– Člen 4 Direktive 2000/31

59. Člen 4 Direktive 2000/31 državam članicam prepoveduje, da bi za začetek in izvajanje dejavnosti ponudnika storitev informacijske družbe veljal sistem predhodnih dovoljenj ali druga zahteva z enakovrednim učinkom.

60. Ta določba je umeščena v poglavje II Direktive 2000/31, naslovljeno „Načela“, in sicer v oddelek 1 z naslovom „Zahteve glede sedeža in podatkov“. V navedenem poglavju II je določenih več pravic in obveznosti ponudnikov storitev informacijske družbe, katerih spoštovanje morajo države članice zagotoviti. Namen teh določb je harmonizacija zakonodaj držav članic v zvezi s temi storitvami zaradi zagotovitve učinkovitosti načela medsebojnega priznavanja, ki izhaja iz člena 3 Direktive 2000/31. Z določbami iz poglavja II navedene direktive se torej harmonizirajo pravila, ki jih države članice predpisujejo ponudnikom storitev informacijske družbe s sedežem na njihovih ozemljih.²²

²² Glej tudi člen 1(2) Direktive 2000/31, po katerem „[t]a direktiva usklajuje, kolikor je to potrebno za doseg ciljev iz odstavka 1, nekatere nacionalne določbe o storitvah informacijske družbe glede notranjega trga, sedeža ponudnikov storitev, komercialnih sporočil, elektronskih pogodb, odgovornosti posrednikov, kodeksov ravnanja, izvensodnih poravnjav sporov, sodnega varstva in sodelovanja med državami članicami“.

61. Logično enako velja za prepoved vsakršnega sistema dovoljenj za take storitve. Ta prepoved torej velja za ponudnike navedenih storitev v njihovih matičnih državah članicah. Člen 4(1) Direktive 2000/31 se zato načeloma uporablja za spor o glavni stvari.

62. Vendar v skladu s členom 4(2) navedene direktive prepoved iz njenega člena 4(1) ne posega v sisteme dovoljenj, ki se ne nanašajo posebej in izključno na storitve informacijske družbe. Zato je treba preveriti, ali se sistem dovoljenj iz postopka v glavni stvari nanaša posebej in izključno na storitve informacijske družbe.

63. Že na začetku moram ugotoviti, da je člen 4(2) Direktive 2000/31 strožji od podobnega pridržka iz člena 1(1)(e) Direktive 2015/1535 pri opredelitvi „predpisa o storitvah“. V skladu z zadnjenavedeno določbo so namreč iz nje izvzeta pravila, ki niso posebej namenjena storitvam informacijske družbe. Nasprotno pa člen 4(2) Direktive 2000/31 ne dovoljuje uporabe prepovedi iz člena 4(1) navedene direktive samo za sisteme dovoljenj, ki so storitvam informacijske družbe namenjeni *posebej*, ampak tudi *izključno*.

64. V skladu z informacijami iz predloga za sprejetje predhodne odločbe pa v romunskem pravu zahteva za pridobitev dovoljenja za dostop do dejavnosti posredovanja taksijev izhaja iz člena 15(1) zakona št. 38/2003. Ta člen v naslednjih odstavkih določa zahteve, ki jih je treba izpolniti za pridobitev dovoljenja, pogoje za izdajo tega dovoljenja in pravila, ki veljajo za opravljanje te dejavnosti.

65. Te določbe nato na lokalni ravni izvajajo različni organi, pristojni za izdajo dovoljenj, v obravnavanem primeru občina Bukarešta. Ta je s tem namenom sprejela sklep št. 178/2008. Navedeni sklep je bil nato spremenjen s sklepom št. 626/2017, v katerem je bilo z uvedbo pojma „posredovanje z drugimi sredstvi“²³ pojasnjeno, da obveznost pridobitve dovoljenja velja za take storitve, kakršne zagotavlja družba Star Taxi App, torej za storitve informacijske družbe, ki vključujejo posredovanje med vozniki taksijev in potniki.

66. Odgovoriti je torej treba na pravno vprašanje, ali nacionalna določba, na podlagi katere za ponudnike storitev informacijske družbe velja obveznost pridobitve dovoljenja, ki že obstaja za ponudnike podobnih storitev, ki niso storitve informacijske družbe, pomeni sistem dovoljenj, ki se posebej in izključno nanaša na ponudnike iz te druge kategorije storitev v smislu člena 4(2) Direktive 2000/31.

67. Na to vprašanje je po mojem mnenju treba odgovoriti nikalno.

68. Namen člena 4(2) Direktive 2000/31 je preprečiti neenako obravnavanje storitev informacijske družbe in podobnih storitev, ki niso zajete s tem pojmom. Kadar se namreč lahko splošni sistem dovoljenj uporablja tudi za storitve, ki se elektronsko zagotavljajo na daljavo, te storitve ekonomsko verjetno nadomeščajo storitve, ki se zagotavljajo s „klasičnimi“ sredstvi, zato tej drugi kategoriji storitev neposredno konkurirajo. Če za storitve informacijske družbe ne bi bilo treba pridobiti dovoljenja, pa bi bile te storitve v privilegiranem konkurenčnem položaju, kar bi bilo v nasprotju z načelom lojalne konkurence in enakega obravnavanja.²⁴ Povedano drugače, čeprav je bil namen zakonodajalca Unije pri sprejetju Direktive 2000/31 spodbuditi razvoj storitev informacijske družbe, pa njegov namen ni bil omogočiti gospodarskim subjektom, da bi se izognili vsakršni pravni obveznosti samo zato, ker poslujejo „spletno“. Po mojem mnenju so bili ti pomisleki v ozadju zadeve, v kateri je bila izdana sodba Asociación Profesional Elite Taxi²⁵.

²³ Torej takimi, ki niso radio, kar v praksi pomeni z elektronskimi sredstvi.

²⁴ Naj spomnim, da čeprav je v pravu Unije na podlagi člena 4(1) Direktive 2000/31 prepovedan vsakršen sistem dovoljenj za storitve informacijske družbe, pa so taki sistemi v skladu s členoma 9 in 10 Direktive 2006/123 ali členom 49 PDEU pod določenimi pogoji dovoljeni za druge kategorije storitev.

²⁵ Sodba z dne 20. decembra 2017 (C-434/15, EU:C:2017:981).

69. Ker so storitve informacijske družbe posledica posebno hitrega tehnološkega razvoja v zadnjem času, te storitve pogosto vstopajo na trge, na katerih se že opravljajo „klasične“ storitve. Za te klasične storitve lahko veljajo sistemi dovoljenj. Glede na to, kako so zadevne nacionalne določbe oblikovane, pa je bolj ali manj očitno, da se nekatera pravila – med katerimi so sistemi dovoljenj, zasnovani za storitve, ki se ne opravljajo na daljavo niti elektronsko – uporabljajo za podobne storitve, ki se opravljajo na ta način in so torej zajeta s pojmom „storitev informacijske družbe“. Zato bi bilo morda treba na zakonodajni ali izvedbeni ravni natančneje opredeliti obstoječa pravila, da se potrdi njihova uporaba za storitve informacijske družbe. Tak zakonodajni ali upravni poseg, s katerim bi se obstoječa pravila uveljavila za storitve informacijske družbe, pa ne bi pomenil uvedbe novega sistema dovoljenj, ki bi bil posebej in izključno namenjen tem storitvam. Prej bi pomenil prilagoditev obstoječe ureditve novim okoliščinam.

70. Po mojem mnenju bi bilo torej v nasprotju s polnim učinkom člena 4(2) Direktive 2000/31, če bi prepoved iz odstavka 1 istega člena zaradi takega „tehničnega“ posega nasprotovala uporabi nekaterih obstoječih sistemov dovoljenj za storitve informacijske družbe, drugi sistemi pa bi se zanje na podlagi navedenega člena 4(2) lahko uporabljali.

71. Enako razlogovanje velja, kadar je treba pri razširitvi že obstoječega sistema dovoljenj na storitve informacijske družbe tega prilagoditi posebnostim teh storitev v primerjavi s storitvami, za katere je bil ta sistem prvotno zasnovan. Te prilagoditve se lahko med drugim nanašajo na pogoje za pridobitev dovoljenja. Kot bom namreč pokazal v nadaljevanju, lahko prav neobstoj takih prilagoditev povzroči dvom o zakonitosti uporabe sistema dovoljenj za storitve informacijske družbe.

72. Nazadnje menim, da se rešitev, ki jo je Sodišče sprejelo v sodbi Falbert in drugi²⁶, ne uporablja po analogiji za to zadevo, kot predlaga Komisija. Sodišče je v navedeni sodbi²⁷ razsodilo, da je treba nacionalni predpis, katerega namen in cilj sta razširitev obstoječega predpisa na storitve informacijske družbe, opredeliti kot „predpis o storitvah“ v smislu člena 1, točka 5, Direktive 98/34²⁸. Kot pa sem že navedel v točki 63 teh sklepnih predlogov, so predpisi o storitvah v smislu Direktive 2000/31 pa prepoveduje samo sisteme dovoljenj, ki so posebej *in* izključno namenjeni tem storitvam. Poleg tega v skladu z ustaljeno sodno prakso nacionalne določbe, ki se omejujejo na določitev pogojev za ustanovitev ali opravljanje storitev podjetij, kot so določbe, ki opravljanje poklicne dejavnosti pogojujejo s predhodnim dovoljenjem, niso tehnični predpisi v smislu Direktive 98/34, to načelo pa velja tudi za predpise o storitvah.²⁹ Vzpostavitev razlagalne analogije med členom 1(1)(e) Direktive 2015/1535 in členom 4(2) Direktive 2000/31, ki se nanaša prav na sisteme dovoljenj, zato s tem ne bi bila skladna.

73. Iz navedenih razlogov menim, da je treba člen 4(2) Direktive 2000/31 razlagati tako, da nacionalna določba, ki na ponudnike storitev informacijske družbe razširja obveznost pridobitve dovoljenja, ki je že veljala za ponudnike podobnih storitev, ki niso storitve informacijske družbe, ne pomeni sistema dovoljenj, ki se posebej in izključno nanaša na ponudnike iz zadnjenavedene kategorije storitev. Prepoved iz člena 4(1) navedene direktive torej ne nasprotuje uporabi takega sistema za storitve informacijske družbe.

74. Vendar je ta ugotovitev pogojena s tem, da so storitve, ki jih zajema obstoječi sistem dovoljenj in se ne opravljajo elektronsko, ter storitve informacijske družbe, na katere je ta sistem razširjen, dejansko ekonomsko enakovredne. To enakovrednost je treba presoјati z vidika uporabnika storitve, kar pomeni, da morajo biti storitve z vidika uporabnika zamenljive.

26 Sodba z dne 20. decembra 2017 (C-255/16, EU:C:2017:983).

27 Sodba z dne 20. decembra 2017, Falbert in drugi (C-255/16, EU:C:2017:983, točka 35).

28 Zdaj člen 1(1)(e) Direktive 2015/1535.

29 Sodba z dne 20. decembra 2017, Falbert in drugi (C-255/16, EU:C:2017:983, točke od 16 do 18).

75. To vprašanje pa je med strankama v postopku v glavni stvari sporno. Občina Bukarešta namreč v stališču trdi, da je dejavnost, kot je ta, ki jo opravlja družba Star Taxi App, enakovredna dejavnosti posredovanja taksijev v smislu zakona št. 38/2003 in torej zanjo velja obveznost pridobitve dovoljenja za rezervacijski center, ki iz njega izhaja. Zato naj bi bila za izvedbo tega zakona sprejeta sklep št. 626/2017 in sklep št. 178/2008. Družba Star Taxi App pa to trditev izpodbija s trditvijo, da je njena dejavnost drugačna, omejena zgolj na povezovanje voznikov taksijev s strankami, zato ne spada na področje uporabe določb navedenega zakona.

76. Žal se do tega vprašanja ni opredelilo predložitveno sodišče, ki na eni strani med določbami, ki so upoštevne za rešitev spora o glavni stvari, omenja zakon št. 38/2003, vendar na drugi strani navaja, da razširitev pojma „posredovanje“ na elektronske aplikacije „presega pravni okvir“. Edina razlaga Direktive 2000/31, ki jo je podalo Sodišče, tega vprašanja ne more razrešiti, saj je odgovor nanj odvisen od presoje dejanskega stanja, ki jo lahko opravi le predložitveno sodišče.

77. Člen 4(1) Direktive 2000/31 zato ne nasprotuje nacionalnim določbam, kot so določbe sklepa št. 178/2008, kakor je bil spremenjen s sklepom št. 626/2017, pod pogojem, da se ugotovi ekonomska enakovrednost storitev, ki jih urejajo te nacionalne določbe. Če pa bi predložitveno sodišče ugotovilo, da storitve, kot so te, ki jih ponuja družba Star Taxi App, niso ekonomsko enakovredne storitvam posredovanja taksijev, tako da bi bilo treba sklep št. 626/2017 *de facto* obravnavati kot samostojen sistem dovoljenj, bi za ta sistem veljala prepoved iz člena 4(1) Direktive 2000/31.³⁰

– *Sklepna pripomba*

78. Komisija v svojem stališču opozarja, da je povezane določbe sklepa št. 626/2017, zlasti tiste, ki se nanašajo na obveznost posredovanja naročil voznikom po radiu in na to, da med opravljanjem prevoznih storitev ti ne smejo uporabljati prenosnih telefonov,³¹ mogoče razlagati tako, da dejansko prepovedujejo opravljanje storitev, kakršne ponuja družba Star Taxi App.

79. Vendar predložitveno sodišče tega vprašanja v svojem predlogu ni postavilo, ta se namreč nanaša na obveznost pridobitve dovoljenja. Poleg tega je družba Star Taxi App v odgovoru na izrecno vprašanje Sodišča v zvezi s tem priznala, da lahko še naprej opravlja svojo dejavnost, če izpolnjuje zahteve v zvezi z rezervacijskimi centri in pridobi dovoljenje.

80. Zato menim, da je morebitna prepoved dejavnosti družbe Star Taxi App preveč hipotetična za to, da bi bilo mogoče to zadevo analizirati tega vidika. Poleg tega Sodišče o tem nima dovolj podatkov.

Direktiva 2006/123

81. Kot sem navedel, je treba ugotoviti, da se prepoved vsakršnega sistema dovoljenj iz člena 4(1) Direktive 2000/31 ne uporablja za ureditev iz postopka v glavni stvari, ker se ta ureditev ne nanaša posebej in izključno na storitve informacijske družbe, temveč se nanaša tudi na istovrstne storitve, ki niso zajete s to opredelitvijo. Te druge storitve pa potencialno spadajo na področje uporabe Direktive 2006/123. Preveriti je torej treba, ali se navedena direktiva uporablja v obravnavanem primeru, in če se, ali nasprotuje sistemu dovoljenj, kot je ta iz postopka v glavni stvari.

³⁰ Opozoriti moram, da bi se v takem primeru postavilo tudi vprašanje zakonitosti navedenega sklepa zgolj na ravni nacionalnega prava, saj Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic (zakon št. 365/2002 o elektronskem poslovanju) z dne 7. junija 2002 (*Monitorul Oficial al României*, del I, št. 483 z dne 5. julija 2002), s katerim je bila Direktiva 2000/31 prenesena v romunsko pravo, povzema prepoved iz člena 4(1) navedene direktive.

³¹ Glej točki 18 in 19 teh sklepnih predlogov.

– *Uporabljivost Direktive 2006/123*

82. V skladu s členom 2(1) Direktive 2006/123 se ta direktiva uporablja za storitve, ki jih opravljajo ponudniki s sedežem v državi članici, kar nedvomno vključuje storitve iz postopka v glavni stvari.

83. Vendar člen 2(2) te direktive iz področja njene uporabe izključuje nekatere storitve, med drugim tiste v zvezi s prevozom, ki spadajo na področje uporabe naslova VI Pogodbe DEU.³² V uvodni izjavi 21 navedene direktive je pojasnjeno, da pojem „prevoz“ v smislu zadevne določbe vključuje taksije. Ali ta pojem zajema tudi storitve posredovanja med vozniki taksijev in njihovimi strankami?

84. Sodišče je že razložilo člen 2(2)(d) Direktive 2006/123. Natančneje je v zvezi s storitvami tehničnih pregledov vozil razsodilo, da ta določba zajema ne le fizično dejanje premikanja oseb ali blaga z enega kraja na drugega z vozilom, zrakoplovom ali vodnim plovilom, temveč tudi vse storitve, ki so s takim dejanjem neločljivo povezane.³³

85. Sodišče je v zvezi s storitvami tehničnih pregledov razsodilo, prvič, da so te storitve neločljivo povezane s prevoznimi storitvami v pravem pomenu besede, ker so nujen predpogoj zanje, saj prispevajo k varnosti v cestnem prometu.³⁴

86. Drugič, Sodišče je ugotovilo, da so bili ukrepi za harmonizacijo navedenih storitev tehničnih pregledov sprejeti na podlagi Pogodbe DEU v zvezi s prevozom.³⁵ V nasprotju s stališčem Komisije v obravnavani zadevi se mi zdi ta ugotovitev ključna za razlago člena 2(2)(d) Direktive 2006/123. Ta določba se namreč izrecno sklicuje na naslov Pogodbe DEU o prevozu (zdaj naslov VI Pogodbe DEU). To pa zato, ker je na podlagi člena 58(1) PDEU svoboda opravljanja storitev na področju prevoza urejena v okviru naslova Pogodbe DEU o prevozu. Direktiva 2006/123 torej ne more urejati svobode opravljanja storitev na tem področju. Zakonodajalec Unije pa je te storitve s sprejetjem direktiv o storitvah tehničnih pregledov vozil na podlagi določb iz naslova VI Pogodbe DEU posredno vključil v področje prevoza v smislu člena 58(1) PDEU in člena 2(2)(d) Direktive 2006/123. Ta izbira pravne podlage harmonizacijskih ukrepov je torej ključna za izvzetje zadevnih storitev s področja uporabe Direktive 2006/123.³⁶

87. Storitve posredovanja, kakršne so tiste iz postopka v glavni stvari, niso neločljivo povezane s storitvami prevoza s taksijem v smislu zgoraj navedene sodne prakse Sodišča, ker ne pomenijo nujnega predpogoja za opravljanje teh storitev tako kot tehnični pregled. Res je, da romunska zakonodaja določa obvezno uporabo storitev posredovanja za vse ponudnike storitev taksi prevoza. Vendar taka obveznost na nacionalni ravni ne more vplivati na opredelitev kategorije storitev z vidika prava Unije.

88. Dalje, v zvezi s temi storitvami posredovanja ni bil sprejet noben poseben harmonizacijski ukrep na podlagi določb Pogodbe DEU o prevozu.

89. Zato ne vidim razlogov za izvzetje teh storitev iz področja uporabe Direktive 2006/123 na podlagi njenega člena 2(2)(d).

³² Člen 2(2)(d) Direktive 2006/123.

³³ Sodba z dne 15. oktobra 2015, Grupo Itevelesa in drugi (C-168/14, EU:C:2015:685, točka 46).

³⁴ Sodba z dne 15. oktobra 2015, Grupo Itevelesa in drugi (C-168/14, EU:C:2015:685, točka 47).

³⁵ Sodba z dne 15. oktobra 2015, Grupo Itevelesa in drugi (C-168/14, EU:C:2015:685, točka 49).

³⁶ V zvezi s tem glej moje sklepe predloge v združenih zadevah Trijber in Harmsen (C-340/14 in C-341/14, EU:C:2015:505, točki 27 in 28).

90. Poleg tega člen 3(1) Direktive 2006/123 vsebuje pravilo, v skladu s katerim imajo določbe posebnih aktov Skupnosti, ki urejajo začetek opravljanja in opravljanje storitev v posebnih sektorjih, prednost v primeru nasprotij z določbami Direktive 2006/123. Čeprav člen 3(1) navedene direktive v drugem stavku izrecno ne omenja Direktive 2000/31, medtem ko so druge direktive tam navedene, je po mojem mnenju ne glede na to očitno, da se navedeno pravilo nanaša tudi na Direktivo 2000/31. Navedena direktiva je namreč zato, ker ureja začetek opravljanja in opravljanje storitev informacijske družbe, v razmerju do Direktive 2006/123 *lex specialis*.³⁷

91. Ker pa se prepoved kakršnega koli sistema dovoljenj iz člena 4(1) Direktive 2000/31 ne uporablja za storitve, kakršne so te iz postopka v glavni stvari, med tema direktivama ni nobenega nasprotja. Izključitev uporabe te prepovedi, ki izhaja iz člena 4(2) Direktive 2000/31, namreč ne pomeni, da lahko države članice brezpogojno uporabljajo sisteme dovoljenj v položajih, ki jih zajema ta določba. Samo člen 4(1) Direktive 2000/31 se ne uporablja, nasprotno pa za navedene sisteme dovoljenj še naprej veljajo druga pravila prava Unije, med drugim tista iz Direktive 2006/123, vključno s pravili, ki se nanašajo na storitve informacijske družbe.

92. Člen 3(1) Direktive 2006/123 torej ne nasprotuje uporabi te direktive za sistem dovoljenj iz postopka v glavni stvari, tudi če se ta nanaša na storitve informacijske družbe.

93. Predložitveno sodišče v vprašanju za predhodno odločanje omenja člene 9, 10 in 16 Direktive 2006/123. Vendar se člen 16 te direktive nanaša na svobodo opravljanja storitev v drugih državah članicah, kot je država sedeža ponudnika. Kot pa sem navedel v točki 56 teh sklepnih predlogov, se spor o glavni stvari nanaša na opravljanje storitvene dejavnosti romunske družbe na romunskem ozemlju. Člen 16 Direktive 2006/123 se zato ne uporablja za obravnavani spor.

94. Se pa v obravnavani zadevi uporabljajo določbe navedene direktive, ki se nanašajo na svobodo ustanavljanja, torej členi od 9 do 15. Sodišče je namreč razsodilo, da se ti členi uporabljajo za povsem notranje položaje.³⁸

– Člena 9 in 10 Direktive 2006/123

95. Člen 9 Direktive 2006/123 izhaja iz načela, da za storitvene dejavnosti ne smejo veljati sistemi dovoljenj. Vendar lahko države članice pod določenimi pogoji za začetek opravljanja storitvene dejavnosti določijo tak sistem.³⁹ Ti pogoji so naslednji: nediskriminatornost sistema, njegova utemeljenost s pomembnimi razlogi, ki se nanašajo na javni interes, in neobstoj manj omejevalnih ukrepov, ki omogočajo uresničitev istega cilja.

96. V zvezi z utemeljitvijo sistema dovoljenj za dejavnosti posredovanja taksijev, ki izhaja iz zakona št. 38/2003, nimam podatkov. V zvezi s sklepom št. 626/2017 se občina Bukarešta v svojem stališču sklicuje na nujnost zagotovitve enakih konkurenčnih pogojev med rezervacijskimi centri za „klasične“ taksije in elektronskimi storitvami posredovanja. Vendar to ne pojasnjuje razloga za obstoj sistema dovoljenj kot takega.

³⁷ Glej v tem smislu sodbo z dne 19. decembra 2019, AIRBNB Ireland (C-390/18, EU:C:2019:1112, točke od 40 do 42).

³⁸ Sodba z dne 30. januarja 2018, X in Visser (C-360/15 in C-31/16, EU:C:2018:44, točka 3 izreka). Glej tudi moje sklepnice predloge v združenih zadevah Trijber in Harmsen (C-340/14 in C-341/14, EU:C:2015:505, točke od 44 do 57), ter v združenih zadevah X in Visser (C-360/15 in C-31/16, EU:C:2017:397, točka 106 in naslednje).

³⁹ V skladu s členom 4(6) navedene direktive „sistem dovoljenj“ pomeni „vsak postopek, kateremu mora ponudnik ali prejemnik slediti, da bi od pristojnega organa pridobil uradno odločitev ali odločitev z molkom organa o začetku opravljanja ali opravljanju storitvene dejavnosti“. Po mojem mnenju ni nobenega dvoma o tem, da za dejavnost posredovanja taksijev v romunskem pravu velja sistem dovoljenj v smislu navedene opredelitve. Ta sistem temelji na členu 15 zakona št. 38/2003 in je bil na ravni občine Bukarešta izveden s sklepom št. 178/2008, kakor je bil spremenjen s sklepom št. 626/2017.

97. Zato bo moralo predložitveno sodišče preveriti, ali obstajajo nujni razlogi v splošnem interesu, ki upravičujejo sistem dovoljenj za storitve posredovanja taksijev. Ugotoviti je treba le, da se ta sistem nanaša na storitev posredovanja na trgu, za katerega že velja sistem dovoljenj, in sicer za opravljanje storitev prevoza s taksijem⁴⁰. Zdi se torej, na primer, da je splošni interes v zvezi z varstvom potrošnikov že izpolnjen. Naloga predložitvenega sodišča bo tako preveriti, kateri drugi nujni razlogi lahko upravičijo ta dodatni sistem dovoljenj.

98. Navesti je treba še naslednje končne ugotovitve. Člen 10(1) in (2) Direktive 2006/123 zahteva, da se dovoljenja izdajo na podlagi meril, ki so utemeljena s pomembnimi razlogi, ki se nanašajo na javni interes, in sorazmerna s ciljem navedenega javnega interesa.

99. V skladu s členom 15(2) zakona št. 38/2003 pa je treba za pridobitev dovoljenja med drugim imeti radijski sprejemnik, varno radijsko frekvenco, osebje, ki ima certifikat radijskega operaterja, in licenco za uporabo radijskih frekvenc. Iz spisa ni jasno razvidno, ali se te zahteve uporabljajo za ponudnike storitev posredovanja med vozniki taksija in strankami na podlagi aplikacije za pametni telefon, vendar se to ne zdi izključeno.

100. Te zahteve, ki so zasnovane za centre za rezervacijo taksijev po radiu, očitno niso primerne za storitve, ki se opravljajo elektronsko, ker ponudnikom nalagajo neupravičena bremena in stroške. Teh zahtev torej po definiciji ni mogoče utemeljiti z nobenim nujnim razlogom v splošnem interesu niti jih ni mogoče šteti za sorazmerne s katerim koli ciljem v splošnem interesu, kadar se uporabljajo za ponudnike storitev informacijske družbe. Poleg tehnologij, ki jih uporabljajo, jim namreč nalagajo tudi usposobljenost in opremo, ki je značilna za drugo tehnologijo.

101. Iz teh razlogov menim, da sistem dovoljenj ne temelji na merilih, ki so utemeljena s pomembnimi razlogi v splošnem interesu, kot zahteva člen 10(1)(b) in (c) Direktive 2006/123, če je izdaja dovoljenja pogojena s tehnološkimi zahtevami, ki niso prilagojene storitvam, ki jih namerava opravljati vlagatelj.

Člen 56 PDEU

102. Predložitveno sodišče se v vprašanju za predhodno odločanje sklicuje tudi na člen 56 PDEU, ki določa svobodo opravljanja storitev. Kot pa sem že ugotovil v točki 56 teh sklepnih predlogov, se spor o glavni stvari nanaša na opravljanje storitvene dejavnosti romunske družbe na romunskem ozemlju. V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča pa se določbe Pogodbe DEU na področju svobode opravljanja storitev ne uporabljajo za položaj, v katerem so vsi elementi omejeni na eno samo državo članico.⁴¹ Zato člena 56 PDEU v obravnavanem primeru ni mogoče uporabiti.

Odgovor na drugo in tretje vprašanje za predhodno odločanje

103. Predlagam, da se na drugo in tretje vprašanje za predhodno odločanje odgovori, da je treba člen 4 Direktive 2000/31 razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da se za ponudnika storitev informacijske družbe uporabi sistem dovoljenj, ki se uporablja za ponudnike ekonomsko enakovrednih storitev, ki niso storitve informacijske družbe. Člena 9 in 10 Direktive 2006/123 nasprotujeta uporabi takega sistema dovoljenj, razen če je ta v skladu z merili iz teh členov, kar mora preveriti nacionalno sodišče. Sistem dovoljenj ni v skladu z merili iz člena 10 Direktive 2006/123, če je izdaja dovoljenja pogojena s tehnološkimi zahtevami, ki niso prilagojene storitvam, ki jih namerava opravljati vlagatelj. Člen 3 Direktive 2000/31, člen 16 Direktive 2006/123 in člen 56 PDEU se ne uporabljajo za ponudnika, ki želi opravljati storitve informacijske družbe v državi članici, v kateri ima sedež.

⁴⁰ Ker gre tokrat za prevozno storitev, je ta sistem izvzet iz področja uporabe Direktive 2006/123.

⁴¹ Glej nazadnje sodbo z dne 13. decembra 2018, France Télévisions (C-298/17, EU:C:2018:1017, točka 30 in navedena sodna praksa).

Četrto vprašanje za predhodno odločanje

104. Predložitveno sodišče s četrnim vprašanjem za predhodno odločanje v bistvu sprašuje, ali je sklep št. 626/2017 tehnični predpis v smislu člena 1(1)(f) Direktive 2015/1535, ki bi moral biti v skladu s členom 5 navedene direktive sporočen Komisiji.

105. V skladu s členom 1(1)(f), tretji pododstavek, Direktive 2015/1535 pa se ta določba nanaša na tehnične predpise, ki jih določijo organi, ki jih imenujejo države članice in so vključeni na seznam, ki ga sestavi in po potrebi posodablja Komisija v okviru odbora iz člena 2 navedene direktive. Tak seznam pa je bil objavljen 31. maja 2006⁴², torej pred pristopom Romunije k Evropski uniji, zato ne vsebuje romunskih organov. Vendar Komisija v stališčih navaja, da je Romunija ob pristopu uradno obvestila, da so za določitev tehničnih predpisov v smislu Direktive 2015/1535 pooblaščenji samo njeni centralni organi. Zato za akte občine Bukarešta ne velja obveznost obvestitve iz člena 5 navedene direktive.

106. Vendar to ne reši problema v celoti, ker – kot sem že navedel – obstaja dvom o tem, ali zahteva po pridobitvi dovoljenja za opravljanje storitev, kakršne so te iz postopka v glavni stvari, izhaja izključno iz sklepa št. 626/2017 ali iz člena 15 zakona št. 38/2003, ki naj bi bil z navedenim sklepom zgolj izveden. Zato je upravičeno vprašanje, ali ne bi bilo treba o tem zakonu obvestiti Komisije.

107. Menim pa, da bi moral biti odgovor nikalen. Člen 1(1)(e) Direktive 2015/1535 namreč iz pojma „predpisi o storitvah“, ki je edina kategorija tehničnih predpisov, ki so lahko upoštevni v obravnavani zadevi, izvzema predpise, ki niso posebej namenjeni storitvam informacijske družbe. V skladu z drugim pododstavkom te točke so pravila takim storitvam posebej namenjena, kadar je poseben namen in predmet pravil urediti take storitve *jasno in z določenim ciljem*. Nasprotno pa se ne šteje, da so pravila tem storitvam posebej namenjena, če na takšne storitve vplivajo le *posredno ali postransko*.

108. Ugotoviti pa je treba, da zakon št. 38/2003 nikjer ne omenja storitev informacijske družbe. Nasprotno, v tem zakonu so te storitve tako prezrte, da se od vseh ponudnikov storitev posredovanja taksijev zahteva, da imajo frekvence in radijsko opremo, da poslujejo prek radia ali računalniških sredstev. Po mojem mnenju je torej očitno, da čeprav se ta zakon uporablja za storitve informacijske družbe, kot trdi občina Bukarešta, njegov predmet ni urediti take storitve jasno in z določenim ciljem, ampak jih zadeva zgolj posredno, tako rekoč po inerciji.

109. To je sicer mogoče zlahka pojasniti s tem, da je bil zakon št. 38/2003 sprejet leta 2003, družba Uber, ki je vodilna na področju rezervacije storitev prevoza prek pametnih telefonov, pa je bila ustanovljena šele leta 2009.

110. Člen 15 zakona št. 38/2003 torej ni posebej namenjen storitvam informacijske družbe v smislu člena 1(1)(e) Direktive 2015/1535.

111. Zato je treba na četrto vprašanje za predhodno odločanje odgovoriti, da sklep št. 626/2017 ni tehnični predpis v smislu člena 1(1)(f) Direktive 2015/1535.

⁴² UL 2006, C 127, str. 14.

Predlog

112. Na podlagi navedenega predlagam, naj se na vprašanja za predhodno odločanje, ki jih je postavilo Tribunalul București (okrožno sodišče v Bukarešti, Romunija), odgovori:

1. Člen 2, točka (a), Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) v povezavi s členom 1(1)(b) Direktive (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in predpisov o storitvah informacijske družbe je treba razlagati tako, da je storitev, s katero se prek elektronske aplikacije neposredno povezujejo stranke in vozniki taksijev, storitev informacijske družbe, če ni neločljivo povezana s storitvijo prevoza s taksijem, ker ni njen sestavni del.
2. Člen 4 Direktive 2000/31 je treba razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da za ponudnika storitev informacijske družbe velja sistem dovoljenj, ki se uporablja za ponudnike ekonomsko enakovrednih storitev, ki niso storitve informacijske družbe.

Člena 9 in 10 Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu je treba razlagati tako, da nasprotujeta uporabi takega sistema dovoljenj, razen če je ta v skladu z merili iz teh členov, kar mora preveriti predložitveno sodišče. Sistem dovoljenj ni v skladu z merili iz člena 10 Direktive 2006/123, če je izdaja dovoljenja pogojena s tehnološkimi zahtevami, ki niso prilagojene storitvam, ki jih namerava opravljati vlagatelj.

Člen 3 Direktive 2000/31, člen 16 Direktive 2006/123 in člen 56 PDEU se ne uporabljajo za ponudnika, ki želi opravljati storitve informacijske družbe v državi članici, v kateri ima sedež.

3. Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr. 626/2017 pentru modificarea și completarea Hotărârii Consiliului General al Municipiului București nr. 178/2008 privind aprobarea Regulamentului-cadru, a Caietului de sarcini și a contractului de atribuire în gestiune delegată pentru organizarea și executarea serviciului public de transport local în regim de taxi (sklep mestnega sveta občine Bukarešta št. 626/2017 z dne 19. decembra 2017 o spremembi in dopolnitvi sklepa št. 178/2008 o potrditvi okvirne uredbe, razpisne dokumentacije in pogodbe o podelitvi koncesije za organizacijo in opravljanje javne storitve lokalnega prevoza s taksi službo z dne 21. aprila 2008) ni tehnični predpis v smislu člena 1(1)(f) Direktive 2015/1535.